АСОЦІАЦІЯ
ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК
УКРАЇНИ

РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ АСОЦІАЦІЇ ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК УКРАЇНИ:
ЗВІТ МЕРЕЖІ ЗА 2019 РІК

СТАТИСТИЧНІ ПОКАЗНИКИ МЕРЕЖІ ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК у 2018 році

Статистичні та організаційні дані надали 48 юридичних клінік

СКЛАД ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК:

Статус структурного підрозділу зі штатом мають **28 ЮК**

1602 студентів

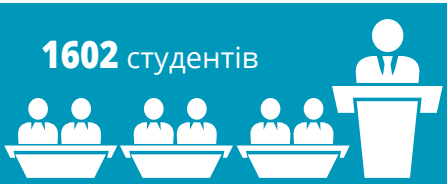

258 викладачів

Співвідношення: 1 викладач на 6 студентів (співвідношення зберігається, незалежно від зміни кількості клінік)

ПРАВОВА ДОПОМОГА:

Надання правової інформації

6468
3937 у попередньому році

Юридичне консультування

7452
4462 у попередньому році

Представництво інтересів в судах та інших органах

214
162 у попередньому році

Підготовка процесуально-правових документів

1826
1846 у попередньому році

Підготовка правових несудових документів

947
1405 у попередньому році

Практикують представництво **13** юридичних клінік, що складає **26%** всіх ЮК *(19 клінік – 35.18% у попередньому році)*

Середня кількість консультацій (інформації та консультацій) на одну юридичну клініку склала **296** *(155.5 у попередньому році)*

ПРАВОВА ПРОСВІТА:

У 2018 році юридичними клініками України було проведено **1596** правопросвітніх заходів *(1544 у попередньому році)*:

- Публічні виступи (лекції, презентації, зустрічі тощо) – **633** *(706 у попередньому році)*
- Інтерактивні заняття (практичне право / streetlaw) – **472** *(499 у попередньому році)*
- Медіа правова просвіта (інфо у ЗМІ, фільми тощо) – **451** *(339 у попередньому році)*
- Інше: правові квести, конкурси, круглі столи, конференції, тренінги тощо – **40**

ВИКЛАДАННЯ СПЕЦКУРСУ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІЧНОЇ ОСВІТИ:

- Обов'язковий – **9** *(12 у попередньому році)*
- Вибірковий – **9** *(12 у попередньому році)*
- Заняття поза навчальним планом – **26** *(26 у попередньому році)*
- У 4 юридичних клініках навчання студентів юридичних клінік не ведеться взагалі *(4 у попередньому році)*

ПРАКТИКА У ЮРИДИЧНИХ КЛІНІКАХ

- Зараховується як практика – **36** *(40 у попередньому році)*
- Не зараховується як практика – **12** *(14 у попередньому році)*

Висновки на основі аналізу статистики:

діяльність юридичних клінік стабілізується, поступово нарощується кількість показників і результатів, поступово розширюється локальна співпраця

не змінюється слабкий результат щодо переведення юридичних клінік у штатний статус, роль і вага їхніх працівників, впровадження курсу юридичної клінічної освіти

РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ ПРАВЛІННЯ АЮКУ у 2019 році

ПОСИЛЕННЯ ІНСТИТУЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ АЮКУ

1. **РЕЗУЛЬТАТ:** **Асоціація будується** на засадах демократичного регулярного менеджменту

ЗРОБЛЕНО: **Робота правління** АЮКУ будується за новим функціональним поділом напрямів відповідальності кожного члена правління. Функціональні напрями кожного учасника правління можна побачити на сайті, а результати - в кінці року у звіті АЮКУ. Визначена модель залучення дорадчих органів (Правління+ та Поважної ради) до роботи АЮКУ.

Андрій Галай, Юлія Ломжець

2. **РЕЗУЛЬТАТ:** **Моніторинги Асоціації** усталюються як інструмент оцінки та розвитку діяльності

ЗРОБЛЕНО: **Проведено** три моніторинги юридичних клінік. Модернізовано моніторинговий підхід на такий, що більше опікується розвитком юридичних клінік. Моніторингово-розвиткову діяльність юридичних клінік погодились підтримувати 4 донорські інституції. До кінця 2019 відбудеться ще до 7 моніторингів.

Андрій Галай

3. **РЕЗУЛЬТАТ:** **Просування Положення** про юридичну клініку ЗВО.

ЗРОБЛЕНО: **Текст документа** було узгоджено із МОН та Мінюстом. У червні 2019 року на зустрічі в МОН був обговорений механізм його затвердження та впровадження. Проте через зміни керівництва міністерства даний процес призупинено.

Юлія Матвєєва, Юлія Ломжець

4. **РЕЗУЛЬТАТ:** **Модернізовано** концепцію З'їздів Асоціації та їх поетапний перенос на початок року.

ЗРОБЛЕНО: **Відновлено** та поглиблено підхід до концепції З'їзду АЮКУ, що пілотувався у 2017 році. На відміну від З'їзду звітно-президіумного типу впроваджено тип Форуму розвитку, де презентуються існуючі моделі розвитку та обговорюються нові. У 2019 році з'їзд відбудеться у вересні/жовтні, у 2020 – лютому/березні.

Андрій Галай, Юлія Ломжець

5. **РЕЗУЛЬТАТ:** **Вживалися заходи** з побудови моделі регіональної співпраці на базі юридичних клінік Вінниччини.

ЗРОБЛЕНО: **Підписано** групу угод з місцевими судами, органами БВПД, університетами. Заходів співпраці ще не було організовано.

Микола Удод

6. **РЕЗУЛЬТАТ:** **Не побудовано** співпрацю Асоціації та мережі юридичних клінік з юридичним бізнесом і професійними юридичними спільнотами-партнерами.

ЗРОБЛЕНО: **Питання** з березня перебуває на етапі пошуку оптимальної моделі побудови та первинної комунікації з потенційними партнерами (Національна асоціація адвокатури України, Асоціації "Податки України", Всеукраїнська профспілка адвокатів України, Освітній омбудсмен, Союз юристів України).

Тетяна Шолкова

РОЗВИТОК КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧАСНИКІВ МЕРЕЖІ

1. **РЕЗУЛЬТАТ:** **Вперше була** реалізована ідея проведення міжнародної школи для представників юридичних клінік.

ЗРОБЛЕНО: **У червні** 2019 року у Польщі на базі Варшавського університету було проведено Першу міжнародну школу професійних навичок для керівників та викладачів юридичних клінік. Співорганізаторами виступили: АЮКУ, Польська Фундація порадень правовних, Варшавський університет, Тернопільський національний економічний університет, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. Захід отримав статус міжнародного стажування та міжнародного заходу з підвищення кваліфікації. Школа заклала методичні основи регіонального розвитку мережі, розвинула проектні та лідерські навички 12 учасників. До заходу було залучено найбільше іноземних тренерів за історію АЮКУ. Масштабний триденний захід відбувся без жодної донорської підтримки.

Андрій Галай, Юлія Ломжець, Марія Цип'ящук

2. **РЕЗУЛЬТАТ:** **Проведено** Національну Олімпіаду із консультування 2019. Команда-переможець взяла участь у міжнародних змаганнях.

ЗРОБЛЕНО: **Захід** вперше пройшов повністю англійською мовою, за участю значної кількості іноземців у ролі суддів та клієнтів, без жодної донорської підтримки. Команда-переможець (Український католицький університет) увійшла до 10 кращих команд на міжнародних змаганнях з консультування клієнтів ім. Брауна-Мостена (ICCC 2019).

Марія Цип'ящук

3. **РЕЗУЛЬТАТ:** **Асоціація** юридичних клінік України виступила співзасновником Української школи практичних знань з питань доступу до правосуддя,

ЗРОБЛЕНО: **Школа** об'єднала усіх провайдерів системи БПД – як державні структури, так і недержавні. Перша така школа відбулася у вересні 2019 року. Під час її роботи Марія Ципʼящук презентувала досвід українських юридичних клінік із впровадження Street Law.

Юлія Матвєєва, Марія Ципʼящук

4. **РЕЗУЛЬТАТ:** **АЮКУ** активно долучилася до діяльності міжнародної клінічної юридичної спільноти.

ЗРОБЛЕНО: **Делегація** Асоціації презентувала Інструмент оцінювання Стандартів якості діяльності юридичних клінік України під час 7-ї Європейської конференції юридичних клінік (ENCLE & IJCLE), що була присвячена питанню якості послуг, що надаються юридичними клініками, та необхідності їх стандартизації й оцінки. Участь у конференції дозволила налагодити зв'язки з представниками міжнародного клінічного руху та запросити їх до участі в активностях АЮКУ в Україні. Представник АЮКУ виступив під час Польської конференції юридичних клінік з пропозиціями щодо подальшої співпраці мереж.

Андрій Галай, Юлія Ломжець, Марія Ципʼящук

5. **РЕЗУЛЬТАТ:** **Проведено** зустріч юридичних клінік Столичного регіону щодо розвитку правопросвіти

ЗРОБЛЕНО: **У травні** 2019 року відбулася науково-практична конференція юридичних клінік міста Києва та Київської області «Інтерактивна правопросвіта школярів за програмою Street law».

Наталія Цюприк, Юлія Матвєєва

6. **РЕЗУЛЬТАТ:** **Вживалися** заходи щодо проведення регіональної конференції юридичних клінік Південного регіону.

ЗРОБЛЕНО: **На базі** НУК імені адмірала Макарова відбулося засідання клінічної секції Міжнародної конференції “Становлення та розвиток правової держави: проблеми теорії та практики”. Конференцію відвідав голова АЮКУ і провів творчу-майстерню "Якісна правова просвіта NOW UA" для студентів юридичної клініки. Юридичні клініки активності не проявили і заходи обмежились розвитком юридичної клініки НУК.

Юлія Ломжець

7. **РЕЗУЛЬТАТ:** **Не вдалося** провести школу для юрклінік в межах щорічного фестивалю з прав людини.

ЗРОБЛЕНО: **Організували** можливість провести школу. Відмовились від ідеї через низьку активність юридичних клінік та відсутність заявок на участь.

Марія Цип’ящук

8. **РЕЗУЛЬТАТ:** **Не відбувся** Дебатний турнір з прав людини.

ЗРОБЛЕНО: **Було визначено** місце проведення та формат турніру 2019. Проте на була остаточно узгоджена тематика турніру, що зупинило подальшу організацію.

Наталія Цюприк

ПОСИЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ МЕРЕЖІ

1. **РЕЗУЛЬТАТ:** **Посилено** впізнаваність та візуальну привабливість продуктів Асоціації

ЗРОБЛЕНО: **Розроблено** новий логотип АЮКУ із правилами його використання. Більшість ключових документів розроблювались із залученням дизайнера. Розроблено та видано буклет, який містить основну інформацію про АЮКУ

Марія Цип’ящук, Андрій Галай

2. **РЕЗУЛЬТАТ:** **Започатковано** мережеве навчання комунікаційній компетентності

ЗРОБЛЕНО: **Проведено** перший тренінг з формування навичок публіцистики та просування.

Марія Ципʼящук

3. **РЕЗУЛЬТАТ:** **Посилена** інформаційна онлайн-залученість діяльності Асоціації юридичних клінік України

ЗРОБЛЕНО: **В рази** зросла кількість відвідувачів сайту, пошукових запитів. Майже вдвічі збільшилась кількість підписників сторінки на Facebook, започатковано сторінку в Instagram

Марія Ципʼящук, Анна Миронюк *(асистент з комунікації)*

4. **РЕЗУЛЬТАТ:** **Висвітлено** всі основні активності Асоціації

ЗРОБЛЕНО: **На інформаційних** ресурсах АЮКУ опубліковані матеріали про основні події, які організувалися Асоціацією. Публікації про деякі події розміщені на інформаційних ресурсах партнерів (Освітній дім прав людини, Ресурсний центр ГУРТ, ІР “Правовий простір”, “Мережа правового розвитку” та ін.).

Марія Ципʼящук, Анна Миронюк

5. **РЕЗУЛЬТАТ:** **Започатковано** перші інформаційні партнерства

ЗРОБЛЕНО: **Асоціація** юридичних клінік України виступила інформаційним партнером Третього Освітнього Фесту прав людини. До інформаційного партнерства З’їзду Асоціації юридичних клінік України залучено газету “Юридичний вісник”, видавництво “Юрінком Інтер”, а також - Освітній Дім прав людини в Чернігові. Узгоджено сталу інформаційну співпрацю з інформаційним ресурсом “Правовий простір”.

Марія Ципʼящук, Анна Миронюк

6. **РЕЗУЛЬТАТ:** **Не налагоджено** системної участі регіональних юридичних клінік до інформування на ресурсах АЮКУ

ЗРОБЛЕНО: **Новини** регіональних юридичних клінік розміщуються на сайті Асоціації несистемно, культури використання ресурсів Асоціації не запроваджено. Свої консультації розміщують на сайті лише поодинокі юридичні клініки.

Марія Ципʼящук

СТАЛА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА МЕРЕЖІ ТА ЇЇ ІНІЦІАТИВ

1. **РЕЗУЛЬТАТ:** **Сформовано** основні напрями поточної грантової активності (Грантостратегія 2019).

ЗРОБЛЕНО: **Грантостратегія** закріпила основні напрямки подальшого розвитку юридичних клінік та посилення інституційної спроможності мережі, які потребують донорської підтримки. Це дозволило прицільніше подати групу заявок на отримання фінансування, планувати системні плани.

Андрій Галай, Юлія Ломжець, Марія Ципʼящук

2. **РЕЗУЛЬТАТ:** **АЮКУ** пройшла реєстрацію в міжнародних базах грантоотримувачів,

ЗРОБЛЕНО: **Реєстрація** є умовою отримання фінансування від авторитетних міжнародних донорів і надає можливість АЮКУ долучатися до міжнародних програм.

Андрій Галай, Сергій Деркач *(експерт АЮКУ)*

3. **РЕЗУЛЬТАТ:** **Подано** проекти на отримання фінансування для розвитку різних сторін діяльності АЮКУ та юридичних клінік.

ЗРОБЛЕНО: **Подані** проекти на отримання фінансування:

+ Залучення юридичних клінік до проведення моніторингів місцевої влади УГСПЛ. Два проекти не підтримано, один перебуває на розгляді *(Автор проекту* – **Андрій Галай**).
+ **Розвиток** регіонального лідерства та усталення моделі координації Асоціації юридичних клінік України (**Андрій Галай, Юлія Ломжець**)
– **Розвитку** правопросвітньої активностей щодо антикорупції. Один проект відхилено *(Автор проекту* – **Андрій Галай**).
– **Впровадження** інноваційної моделі навчання у юридичній клініці. Один проект відхилено. *(Автор проекту* – **Микола Удод**)

4. **РЕЗУЛЬТАТ:** **Міжнародний Фонд** "Відродження" підтримав проект Асоціації "Розвиток регіонального лідерства та усталення моделі координації Асоціації юридичних клінік України".

ЗРОБЛЕНО: **В межах** проекту вперше за багато років:

- **Реалізовано** можливість підтримки правлінням АЮКУ регіональних ініціатив юридичних клінік. Перший виїзд відбувся у вересні 2019 (А. Галай відвідав Міжнародну конференцію в м.Миколаєві), заплановано ще 4 виїзди.
- **Реалізовано** системні заходи планування розвитку компетентності Правління+ та стратегічного розвитку АЮКУ. У серпні проведено першу робочу зустріч із запланованих чотирьох. Зустріч дозволила спланувати найближчі активності юридичних клінік.
- **Проведено** конкурс на фінансування ініціатив регіонального лідерства юридичних клінік. На конкурс було подано 7 проектів, до яких долучилися близько 20 юридичних клінік. Фінансування отримали 3 проекти, фундаторами яких є

юридичні клініки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Національного університету "Острозька Академія", Білоцерківського національного аграрного університету. До проекту останнього частково долучені активності, передбачені проектом Державного університету фіскальної служби.

Андрій Галай, Юлія Ломжець

5. **РЕЗУЛЬТАТ:** **Узгоджено** тимчасові плани співпраці з донорами поза безпосереднім фінансуванням АЮКУ.

ЗРОБЛЕНО: **Налагоджена** постійна комунікація з партнерами в межах програм USAID "Нове правосуддя" та "Трансформація фінансового сектору". Розроблені та узгоджені плани співпраці.

Андрій Галай, Юлія Ломжець, Юлія Матвєєва

Висновки на основі аналізу роботи правління АЮКУ

досягнуто стійкого прогресу у всіх без винятку напрямах роботи правління

існують піднапрями з конкретними відповідальними особами, робота щодо яких не продемонструвала прийнятних результатів

КЛЮЧОВЕ РІШЕННЯ: **посилити** напрям розвитку регіональних ініціатив, інтеграції спроможних регіональних лідерів до управлінських структур Асоціації, продовжувати роботу з розвитку інституційної, компетентнісної, інформаційної спроможності Асоціації.

as.lc.ukraine@gmail.com www.legalclinics.in.ua